

Епицентар

У сусрет дану званичног отварања нове базе Војске Србије, у току су завршни радови на опремању објеката који ће поставити нове стандарде квалитета живота и рада професионалних војника

После скоро седам година радова и низ проблема који су прекидали и одлагали изградњу, војни комплекс *Цепотина* код Бујановца стављен је у функцију. Највећи део посла завршен је почетком новембра и ових дана приводи се крају постављање инвентара и инсталација. Припадници 41. пешадијског батаљона Четврте бригаде Копнене војске већ су се уселили у нове објекте, који ће од сада бити база за смештај, обуку људства које обезбеђује административну линију према Косову и Метохији.

Војни комплекс или већ одомаћен израз – база *Цепотина* најновији је, и можемо слободно рећи најсавременији објекат касарнског типа који поседује Војска Србије. *Цепотина*, међутим, има и велики значај за подизање нивоа безбедности свих становника Јужне Србије, оцењује бригадни генерал Милосав Симовић, командант Четврте бригаде Копнене војске.

Тежак пут изградње

База *Цепотина* удаљена је око пет километара од центра Бујановца, с леве стране аутопута Београд–Ниш–Врање–Бујановац који води према српско-македонској граници. Комплекс заузима око 35 хектара земљишта са 66 објеката, од чега су 44 објекта високоградње укупне површине око 22.000 квадратних метара.

Првобитни план изградње предвиђао је да *Цепотина* буде заједничка база за припаднике Војске и полиције који се ангажују на простору Копнене зоне безбедности. База је требало да пружи оптималне услове за живот и рад око 1.000 војника и полицајаца, смештај специјалне опреме, техничких средстава и обезбеђење ефикаснијег оперативног рада људства у систему одбране. Тиме би се, како је у плану речено, „повећала борбена готовост јединица које имају специфичне задатке на простору Копнене зоне безбедности у рату и миру“.

На основу одобрења Савезне владе од јануара 2003. године, донето је *Решење о додељивању средстава Координационом телу Савезне Владе СР Југославије и Владе Републике Србије за општине Прешево, Бујановац и Медвеђа* у износу од 200.000.000 динара за изградњу *Цепотине*. Прва фаза изградње уступљена је по систему „инжењеринга“ Дирекцији за инвестиционе радове Сектора за логистику Генералштаба Војске Србије и Црне Горе са оперативом коју су чинили: Војнопројектно биро „Београд“, Војнограђевинска установа „Београд“ и Војнограђевинска установа „Краљево“.

Иако је изградња базе започета 2003, радови се, првенствено због недостатка новчаних средстава, нису одвијали према плану, а након одређеног времена су и заустављени. До краја 2005. године прибављено је земљиште и изведени су радови на инфраструктури и инсталацијама у комплексу у вредности од 395 милиона динара.

Пошто је Министарство унутрашњих послова одустало од учешћа у пројекту, комплекс је реурбанизован на основу тактичко-техничког захтева Генералштаба Војске Србије. Новим урбанистичким планом *Цепотина* је уподобљена војним потребама, а изградња је осмишљена у три фазе у периоду од 2008. до 2010. године.

Током 2007. године грађевински радови се настављају и достижу вредност од 152 милиона динара. Средства из *Националног инвестиционог плана* за 2008. годину у износу од 1.032.000.000 динара омогућила су расписивање јавног позива током којег су изабрани најповољнији понуђачи за изградњу објеката у комплексу. Посао је поверен предузећима: „ДМБ – Инжењеринг“ Ниш, „Тончев – градња“ Сурдулица, „Градитељ“ Ивањица, „Градитељ“ Нови Сад и Војнограђевинској установи „Београд“. Радови су почели 5. маја 2008. године.

Ребаланс буџета за 2008. смањило је одобрена средства за изградњу на 427.749.000 динара. Како би се измириле обавезе за радове који су већ изведени обезбеђена су додатна средства, одустајањем од других задатака, док је финансирање изградње неких објеката одложено за идућу годину.

безбедности

Дуго ишчекивани дан

Командант Четврте бригаде Копнене војске бригадни генерал Милосав Симовић истиче да је стављање војног комплекса *Цепотина* у функцију веома важно за његову јединицу и за систем одбране у целини. Генерал Симовић подсећа да је 41. пешадијски батаљон од 2002. године био смештен у напуштenu фабрику „Црвена застава“ која није пружала ни основне услове за живот и рад.

– Веома је важно да људи који извршавају задатке на административној линији са Косовом и Метохијом имају објекте који задовољавају њихове потребе. То са напуштеном фабриком у Бујановцу није био случај. Оно што им пружа касарна *Цепотина* јединствено је у Војсци Србије. Чињеница да свака соба има сопствено купатило уколико је значајнија што се у њих усељавају војници који у старим објектима, могло би се рећи, нису имали никакво купатило – отворен је командант.

Он примећује да су војници који су се пре неколико дана уселили у потпуно нове објекте збуњени и срећни у исто време јер је то огромна промена у квалитету њиховог животног и радног простора.

– Постојање *Цепотине* важно је првенствено због безбедности свих грађана југа Србије и Срба и Албанаца и Рома – сматра генерал Симовић. Други позитиван аспект изградње базе, према Симовићевом мишљењу, јесте што она улива поверење грађана у државу Србију, нарочито грађана српске националности, и тако спречава њихово исељавање из тог подручја.

– Трећи, и не мање битан аспект постојања базе јесте боља контрола и безбедност *коридора 10* који има регионални и међународни значај. Све то сам више пута истицао као разлог да се наш „Скадар на Бојани“ коначно заврши – каже командант Четврте бригаде. Он верује да је изградња базе требало да траје знатно краће, нарочито када се узму у обзир поменути разлози, али да је добро да је она коначно стављена у функцију и да ће ускоро бити и званично отворена.

Бригадни генерал Симовић истиче да је Команда Бригаде консултована током изградње базе када су у питању тактичко-технички захтеви.

– Поред 41. пешадијског батаљона, на *Цепотини* ће бити и других јединица. Из лесковачке касарне *Јабланица* пребацићемо све јединице осим дивизиона ПВО који ће остати у Врању – објашњава Симовић.

Локално албанско становништво, према сазнањима генерала Симовића, није негативно расположено према изградњи базе. О томе сведочи и чињеница да је неколико десетина радника Албанаца из околине радило на њеној изградњи. Наш саговорник сматра да не постоји разлог за негативно мњење о новој касарни Војске Србије будући да ће она, како је већ рекао, допринети подизању нивоа безбедности грађана свих националности које живе на југу Србије.

Потпуковник Слађан Стаменковић, командант 41. пешадијског батаљона, уједно и командант базе *Цепотина*, истиче да ће његова јединица, која је у потпуности професионалног састава, имати неупоредиво боље услове за рад него што је то до сада био случај. Стаменковић каже да ће *Цепотина* бити место где ће се одвијати обука, сређивање технике и опреме, али и одмор људства које је ангажовано на задацима у Копненој зони безбедности.

– Потребно је да прође извесно време да се људство привикне на нове објекте и услове које им база пружа. Верујем да ће за неколико месеци касарна и војници „постати једно“ – сматра потпуковник. Он додаје да ће поред ресурса у самој бази, 96 хектара земљишта око ње бити на располагању припадницима Војске Србије за обуку. То земљиште је, како каже, у фази решавања имовинско-правних питања и почетком године могло би да се приведе новој намени.

Додатне проблеме у изградњи *Цепотине* изазвало је кашњење појединих плаћања из средстава НИП-а, проблеми у водоснабдевању из комуналног водовода општине Бујановац и повећани обим радова на преправци раније изведених темеља и подних плоча на стамбеним објектима услед промене концепције простора за становање војника. И поред тога, већи део објеката високоградње завршен је до краја 2008. године. Радови на објектима за становање војника које је градило предузеће „Градитељ“ из Ивањице нису се одвијали како је уговорено, па је са том фирмом јуна 2008. раскинут уговор, а посао је поверен Војнограђевинској установи „Београд“.

Почетком новембара 2009. године, база *Цепотина* дочекала је прве кориснике, припаднике 41. пешадијског батаљона Четврте бригаде Копнене војске. Средства у износу 624 милиона динара, планирана за ову годину, послужила су да се радови на објектима који омогућавају функционисање базе приведу крају. Укупна вредност изградње објеката високоградње и инфраструктуре је око 1.740.000 динара. За следећу годину планирана је трећа фаза изградње, током које ће на *Цепотини* бити подигнути кантина, војнички клуб и спортска сала.

Функционална целина

Војни комплекс надомак Бујановца осмишљен је за смештај око 1.000 војника, све потребне опреме, наоружања, борбених и неборбених возила, интендантске опреме и других средстава потребних за свакодневно функционисање савремене професионалне војне јединице. *Цепотина* такође поседује капацитете за обуку, логистичку подршку, одмор и спортске активности људства.

Већ на први поглед, база се разликује од осталих касарни Војске Србије. Ограда висока око три метра са бодљикавом жицом на врху не дозвољава „ненајављене посете“, а у њу се може ући на два места – на главном улазу пешице и кроз контролно-пропусну станицу моторним возилом, уколико се, наравно, поседује одговарајуће одобрење. Та два улаза повезана су централном саобраћајницом, која пролази готово кроз саму средину базе.

На основу нацрта Управе за инфраструктуру сазнали смо планску поделу група објеката у бази. Према том плану, командна група објеката обједињује пријавницу, команду и амбуланту, док се у једној згради налазе стражара и објекат за посете. Другу групу чине стамбено-наставни објекти у које, поред зграда за смештај војника, спадају и вежбаонице, учионице и кантина и војнички клуб, који ће тек бити изграђени.

У трећу групу, према истом плану, спадају интендантски и складишни објекти – кухиња, војнички ресторан, магацини хране и интендантских средстава, интендантски сервис и сервис покретних средстава, котларница... Технички и складишни објекти чине трећу групу објеката и ту се убрајају – гараже, стајанке, надстрешњице, магацини и проотивпожарна спремишта. У петој и последњој групи, која нема специфичан назив, налазе се: стрелишта, хелидроми, магацини убојних средстава, осматрачнице, стражарске кућице и спортски терени за фудбал, кошарку, мали фудбал, односно рукомет и одбојку, те полигон са пешадијским препрекама.

Највећа предност коју ће корисници базе сигурно имати у односу на колеге у другим касарнама биће спаваонице. Наиме, војничке

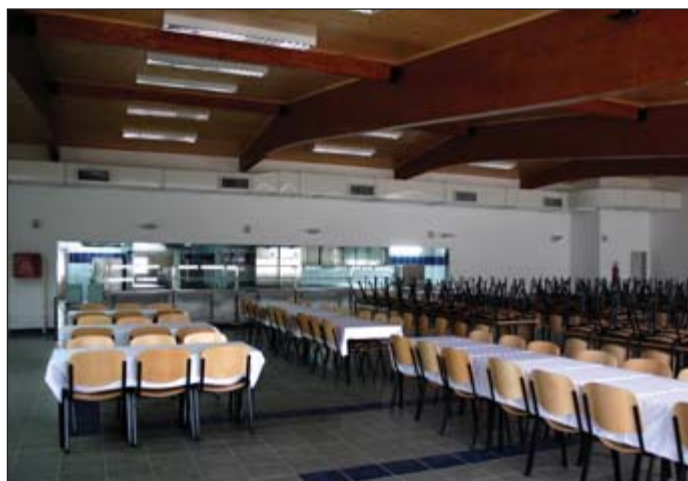
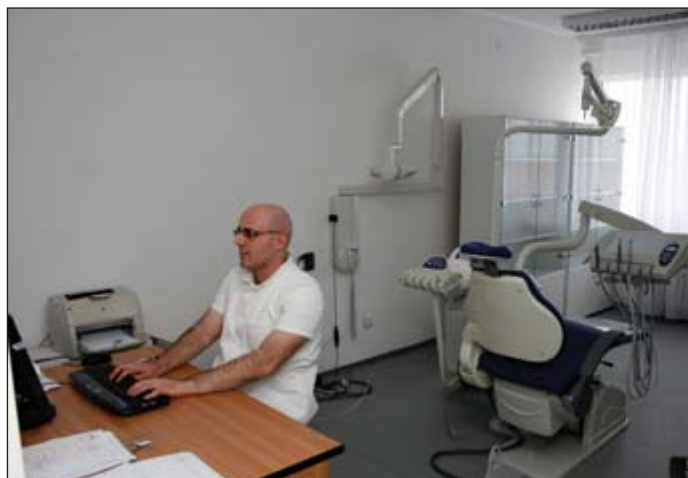
собе у *Цепотини* имају углавном по четири кревета, а свака засебан мокри чвор са туш-кабином. Такве услове нема ниједна јединица Војске Србије. Поред комфортних спаваоница, војницима ће у слободно време бити на располагању и дневни боравци опремљени ТВ пријемницима и просторије за прање и сушење веша. У зградама се налазе и учионице опремљене средствима за теоријску наставу.

Ресторан и амбуланта

Војнички ресторан, такође, може да парира било ком сличном објекту у савременим касарнама данашњице. Сала за обедовање има капацитет од 2.000 места, а толики број војника, како је предвиђено, требало би да буде послужен за око сат времена. Део за припрему хране поседује нове и савремене казане, рерне и шпорете и сву потребну апаратуру за припремање свих врста слане и слатке хране. У истој згради налазе се и магацини за чување намирница са раскладним коморама и сандуцима.

Амбуланта се уклапа у савремени амбијент и спољашношћу и ентеријером. У оквиру ње налази се и стоматолошка ординација са најсавременијом опремом и мини стационар са изолатором.

Треба поменути са база *Цепотина* има сопствену котларницу која обезбеђује грејање свих просторија. Ту се, такође, налази и бензинска пумпа са дигиталним мерачима и пралиштем за моторна возила. Радионица импозантне величине, опремљена савременим дизалицама и алатима, ресурс је на коме би се могло позавидети. Она ће у будућности омогућавати да се сва средства на употреби у бази квалитетно и правовремено одржавају.

Што се безбедности тиче, треба рећи да, поред квалитетне оградe, постоје и систем видео надзора у зградама и компјутерска евиденција уласка и изласка. Систем стражара и осматрачница такође је квалитетно успостављен.

Цепотина се може похвалити изузетним спортским комплексом где се издваја терен за велики фудбал на коме би трава сигурно одговорила захтевима међународних утакмица. Ту су и трибине са преко 800 столица, које су у бојама српске тробојке. Поред великог стадиона налази се и стаза са пешадијским препрекама и терени за кошарку, одбојку и мали фудбал.

Нова база Војске Србије служиће за више наменских задатака. Постоји могућност и да се њени ресурси искористе за обуку за учешће у мултинационалним операцијама. Док се не донесе таква одлука, *Цепотина* ће, засигурно, бити епицентар безбедности у том делу Србије. ■

Александар ПЕТРОВИЋ
Снимио Душан АТЛАГИЋ